

JUBILEUM, KTERÉ ZASLUHUJE POZORNOST

Hygiena má štěstí na osobnosti s obdivuhodným pracovním nasazením, příkladnou oddaností ochraně zdraví a zásluhami o odbornou úroveň oboru. Patří mezi ně bezesporu ředitelka Systému monitorování zdravotního stavu obyvatelstva ve vztahu k životnímu prostředí a vedoucí Centra hygieny životního prostředí Státního zdravotního ústavu MUDr. Růžena Kubínová. Letos v srpnu s přáteli a spolupracovníky oslavila životní jubileum, které inspiruje k ohlédnutí na léta prožitá v hygienické službě, léta plná neuvěřitelné energie a výsledků cenných pro obor i společnost.

MUDr. Kubínová pochází ze Slovenska, narodila se v Prešově a také její první pracovní působiště, po absolvování Lékařské fakulty hygienické UK (1977) bylo na Slovensku, v Okresní hygienické stanici ve Spišské Nové Vsi. V letech 1976–1989 potom nastoupila jako vedoucí hygienického odboru na Okresní hygienickou stanici v Mělníce a ve stejné funkci přišla v r. 1989 na Krajskou hygienickou stanici Středočeského kraje v Praze. Po konkurzním řízení byla v r. 1994 jmenována ředitelkou Ústředí monitoringu zdravotního stavu obyvatelstva ve vztahu k životnímu prostředí a vedoucí Centra hygieny životního prostředí Státního zdravotního ústavu.

V první části svého profesního života se specializovala na hygienu dětí a dorostu a v r. 1983 získala z tohoto oboru nástavbovou atestaci. Byla a stále je uznávaným odborníkem v této disciplíně a publikovala několik zajímavých sdělení o prevenci vadného držení těla u dětí nebo o pitném režimu ve školách. Na Mělnicku, které v 80. a 90. letech minulého století patřilo k nejznečištěnějším ve Středních Čechách, se zasloužila o řadu opatření, kterými se hygienická služba pokusila snížit negativní dopady na zdraví dětské populace.

Výtečné organizační schopnosti a důslednost při řízení svěřených úseků práce byly hlavními důvody, pro které byla vybrána na místo ředitelky Monitoringu a jednoho z center SZÚ. Byl to šťastný krok: Trvalou zásluhou MUDr. Kubínové je, že překonala všechny počáteční nesnáze při budování systému monitorování zdraví a vytvořila z něj uznávanou odbornou kapacitu, která má velkou autoritu v ČR i v zahraničí.

U příležitosti životního jubilea položila redakce Hygieny MUDr. Kubínové několik otázek, které by čtenářům méně formálně přiblížily její bohatý profesní život.

Paní ředitelko,

• **Na co, ze svého života v hygienické službě nejvíc vzpomínáte?**

„Nikdy nezapomenu na své první veřejné vystoupení na Ostřavských dnech hygieny dětí a dorostu. Měla jsem mimořádnou trému a chvíle jsem se obavami, co řekne mému sdělení prof. Kotulán, který na konferencích žádného přednášejícího nešetřil a nemilosrdně vytýkal nedostatky. Ráda vzpomínám s uspokojením, snad právem, na práci, kterou jsem věnovala podpoře pitného režimu dětí ve školách a využití kdysi velmi rozvíjených škol v přírodě pro zlepšení zdraví dětí. V posledních letech mi velkou radost udělal posudek prof. Davida Leona z London School of Hygiene and Tropical Medicine, který pochvalně zhodnotil český Systém monitorování zdravotního stavu, a vůbec všechny kladné mezinárodní ohlasy na tento úsek naší práce, naposledy např. na mezinárodní konferenci environmentální epidemiologie v Johannesburgu (2005). V takových případech jsem měla dokonce pocit národní hrdosti, že Česká republika přichází na mezinárodní scénu jako vyspělá země, která může jiným poskytnout cenné zkušenosti a pokroková řešení“.

• **V Centru hygieny životního prostředí SZÚ jste obklopena mnoha mladými lidmi. Jak jste dosáhla takové generační obměny? Jste s jejich prací spokojena?**

„Mladé lidi mám moc ráda a asi jsem měla velké štěstí, že jsem při výběru nových pracovníků narazila na pilné, pracovitě a zdvořilé lidi. Velmi rychle se u nás zapracovávají a často přicházejí s myšlenkami, které orientují práci do směrů, na něž se dosud nemyslelo. Jsou to cenné prvky, které obohacují práci Centra.“

• **Můžete nám naznačit něco ze svých plánů do budoucna? Jak by se měl dál vyvíjet Systém monitorování?**

„Zvažujeme studium kombinovaných účinků látek, nejen v jejich vzájemných interakcích, ale také jejich působení na pozadí jiných zdravotních determinant. Jsou to ale mimořádně složité problémy, na které se musíme dobře teoreticky a metodicky připravit.“

Paní ředitelko, děkujeme za rozhovor a přejeme hodně zdraví a radosti z práce a úspěchů.

Jaroslav Kríž